

**Dabas lieguma „Sedas purvs ”
dabas aizsardzības plāna
precizētā tūrisma infrastruktūra**

atbilstoši VARAM publiskajam iepirkumam „2007. - 2013. gada finanšu plānošanas perioda Ierobežotas atlases 3.5.1.3. aktivitātes „Infrastruktūras izveide *Natura 2000* teritorijās” intensīvi apmeklētu *Natura 2000* teritoriju ar tūrisma attīstības potenciālu precizētajā sarakstā iekļauto teritoriju dabas aizsardzības plānu kartogrāfiskā materiāla precizēšana aktivitātes ieviešanas paātrināšanai”
Līguma Nr: 47/70.05., 02.11.2011.

**Izpildītājs: SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”
sadarbībā ar Latvijas Dabas fondu**

Projekta vadītāja: Gundega Freimane

2011.gada decembris

Kopsavilkums

Projekta ietvaros tika izvērtēta paredzētā tūrisma infrastruktūra deviņu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānos: Krustkalnu dabas rezervāts, Teiču dabas rezervāts, Ķemeru Nacionālais parks, Gaujas Nacionālais parks, dabas liegums „Mežmuižas avoti”, **dabas liegums „Sedas purvs”**, dabas liegums „Stompaku purvi”, dabas parks „Abavas senleja”, dabas parks „Embūte”.

Dabas aizsardzības plānu izvērtējumā tika analizētas plānotās tūrisma infrastruktūras būvniecības iespējas, ņemot vērā tūrisma infrastruktūras izvietošana nepieciešamās zemes īpašumtiesības, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas zonējumu, infrastruktūras tehniskos parametrus, kā arī atbilstību tūrisma plūsmu galvenajiem virzieniem un ES nozīmes sugu un biotopu atrašanās vietām.

Saskaņā ar veiktās analīzes rezultātiem, ir sagatavoti priekšlikumi tūrisma infrastruktūras izvietojuma precizēšanai, kā arī tūrisma infrastruktūras izvietojuma precizētās kartes.

Pēc saskaņošanas atbilstošajās pašvaldībās un apstiprināšanas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, sagatavotos tūrisma infrastruktūras precizējumus paredzēts pievienot spēkā esošajam dabas aizsardzības plānam.

Dabas liegums „Sedas purvs”

Teritorijas atbildīgais eksperts - Sandra Ikauniece, sertifikāta Nr.044, specializācija vaskulārie augi, sūnas, ķērpji, meži un virsāji, purvi.

Kartogrāfs – Anete Pošiva

Ekspertu komisija:

Valda Baroniņa-	sertifikāta Nr.001	Specializācija– vaskulārie augi, meži un virsāji, purvi, zālāji, stāvoši un tekoši saldūdeņi, alas, atsegumi un kritenes
Lelde Eņģele-	sertifikāta Nr.018	Specializācija– vaskulārie augi, meži un virsāji, purvi, zālāji, stāvoši un tekoši saldūdeņi, jūras piekraste, alas, atsegumi un kritenes
Liene Auniņa-	sertifikāta Nr.011	Specializācija– vaskulārie augi, meži un virsāji, purvi, zālāji, stāvoši un tekoši saldūdeņi, jūras piekraste, alas, atsegumi un kritenes
Aivars Petriņš-	sertifikāta Nr.041	Specializācija - meži un virsāji, putni
Jānis Ķuze-	sertifikāta Nr.028	Specializācija – putni
Baiba Strazdiņa-		Tūrisma eksperte

Saturs

Ievads	4
1. Dabas lieguma "Sedas purvs" mērķi un vērtības	4
2. „Sedas purva” tūrisma resursu un dabas aizsardzības plānā paredzētās infrastruktūras izvērtējums.....	4
3. Veikto ainavisko un vides novērtējumu apkopojums teritorijā un tūristu koncentrēšanās vietās, nepieciešamie grozījumi plānā.....	6
3.1. Skatu tornis Nr.1.....	6
3.2. Atpūtas vieta pie skatu torņa.....	6
3.3. Citi plānotie skatu torņi.....	7
3.4. Izziņas taka.....	8
3.5. Atpūtas vieta izziņas takā.....	9
3.6. Skatu platforma.....	9
3.7. Informatīvie stendi.....	9
3.8. Robežzīmes.....	10
4. Plānotās tūrisma infrastruktūras ietekme uz bioloģisko daudzveidību, dabas vērtībām. Ekspertu lēmums	11
Izmantotā informācija.....	11
Pielikumi	
1.pielikums. Dabas lieguma "Sedas purvs" infrastruktūras objektu 1.karte.	
2.pielikums. Dabas lieguma "Sedas purvs" infrastruktūras objektu 2.karte (izvilkums).	
3.pielikums. Dabas lieguma „Sedas purvs” infrastruktūras objektu saraksts.	

Ievads.

Sedas purvs pirms kūdras ieguves uzsākšanas bija viens no lielākajiem Latvijas purviem. 20.gs. 50.gadu vidū uzsākta rūpnieciska kūdras ieguve un uzcelta Sedas pilsētiņa. Meliorācijas rezultātā būtiski mainījies apkārtnes hidroloģiskais režīms, darbojās sūkņu stacijas, vietām izstrādātajās platībās izveidoti polderi. Veidojas pastāvīgas un sezonālas ūdenstilpnes plašās teritorijās, kuras ir ļoti piemērotas un pievilcīgas ūdensputniem

Dabas lieguma lielāko platību aizņem mākslīgi radīti biotopi, kas veidojušies intensīvas antropogēnās slodzes (kūdras ieguves) rezultātā pēdējos 50 gados. Liela daļa teritorijas atrodas izstrādātajos kūdras laukos. Meži izvietojušies gar lieguma malām, nedaudz arī centrālajā daļā. Lielas platības aizņem kūdras lauki un ūdenstilpnes. Kūdras izstrādes vajadzībām ir izveidots blīvs grāvju tīkls, kā arī ceļu un dzelzceļa līniju tīkls. Sedas purvā joprojām tiek iegūta kūdra, to veic AS „Seda”.

Dabas liegums „Sedas purvs” izveidots 1999.gadā, 2006. gadā liegumam izstrādāts dabas aizsardzības plāns, apstiprināts ar Vides ministra rīkojumu Nr. 26 (18.01.2007.), plāna darbības termiņš 2007.-2017.gads. Teritorijai ir izstrādāti un Ministru kabineta apstiprināti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi Nr.478 „Dabas lieguma "Sedas purvs" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (spēkā no 2009.gada 26.maija).

Tūrisma infrastruktūras objektu izvietojuma pamatošanai analizēts dabas aizsardzības plāna teksts, kartogrāfiskais pielikums, sanāksmju protokoli, individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Infrastruktūras objekti apmeklēti dabā 2011.gada 12. un 13.novembrī, piedalījās Sandra Ikauniece, Guntis Brūmelis un Iveta Ence.

Viedokļus un ierosinājumus par infrastruktūru 2011.gada novembrī izteikusi Strenču pašvaldības pārstāve Iveta Ence, Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālā administrācija.

1. Dabas lieguma „Sedas purvs” mērķi un vērtības.

Dabas lieguma izveidošanas mērķis ir aizsargāt izcilu biotopu ūdensputnu ligzdošanai, kā arī saglabāt vairākus retus biotopus un to kompleksus. Dabas liegums ietilpst Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā. 2004.gadā liegums iekļauts Eiropas Savienības aizsargājamo dabas teritoriju *Natura 2000* tīklā, kā arī ir iekļauts Latvijas un Eiropas Savienības nozīmes putniem nozīmīgu vietu sarakstā. Administratīvi liegums atrodas Sedas pilsētas, Ērgemes, Ēveles un Plāņu pagastos. Lielākā daļa (91,5%) atrodas valsts īpašumā, to apsaimnieko AS „Latvijas valsts meži” Austrumvidzemes mežsaimniecība.

Dabas aizsardzības plānā teritorijai izvirzīti 4 ilgtermiņa mērķi:

- saglabāt teritorijas ornitofaunas daudzveidību un īpaši aizsargājamus biotopus, saglabājot teritoriju kopumā kā putniem nozīmīgu vietu;
- maksimāli veicināt lieguma teritorijas dabisko atjaunošanos;
- saskaņot dabas aizsardzības, rekreācijas un saimnieciskās intereses;
- atjaunot Sedas upes dabisko gultni.

Kopējā teritorijas platība 7240 ha. Lai sasniegtu izvirzītos dabas aizsardzības mērķus, liegumā noteiktas 4 zonas:

- regulējamā režīma zona (19% no kopējās teritorijas) – bioloģiski vērtīgākās teritorijas, ar stingrākiem ierobežojumiem kā citās lieguma vietās, ar apgrūtinātu piekļūšanu, aizliegtas medības;
- dabas lieguma zona (48%) – bioloģiski vērtīgas teritorijas, kalpo arī kā buferzona regulējamā režīma zonai, pieļaujami apsaimniekošanas pasākumi;
- dabas parka zona (26%) – mazāk nozīmīgas ūdenstilpju un mežu teritorijas, aizaugušie kūdras izstrādes lauki, perspektīvā ūdenstilpnēs var paaugstināt ūdenslīmeni;
- neitrālā zona (7%) – teritorijas, kurās veic kūdras ieguvī, viensētas teritorija, nav paredzēti saimnieciskās darbības ierobežojumi.

Saskaņā ar teritorijas individuālajiem izmantošanas un apsaimniekošanas noteikumiem, ierīkot izziņas un atpūtas takas, kā arī citus izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus, ierīkot jaunas vai labiekārtot esošās tūristu atpūtas vietas liegumā var tikai ar atbildīgās vides institūcijas saskaņojumu. Īpaši ierobežojumi attiecībā uz funkcionālo zonējumu šādām aktivitātēm nav noteikti. Būvniecība dabas liegumā jāveic atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, ievērojot individuālajos noteikumos, kā arī būvniecību un vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kārtību un ierobežojumus. Tas attiecas arī uz tūrisma infrastruktūras būvniecību.

2. „Sedas purva” tūrisma resursu un dabas aizsardzības plānā paredzētās infrastruktūras izvērtējums.

Dabas lieguma teritorijā pastāv dažādi izmantošanas veidi – kūdras ieguve, mežsaimniecība, lauksaimniecība, medības, makšķerēšana. Izmantošanu apgrūtinā ierobežotās piekļūšanas iespējas, sliktā ceļu kvalitāte, slēgtās teritorijas. Slapjā laikā autotransporta pārvietošanās ir apgrūtināta. Atsevišķos posmos ceļi veidoti kā uzbērumi purva teritorijā, tiem nepieciešama regulāra uzturēšana. Daudzviet piekļūšana iespējama tikai ar drezīnu, izmantojot dzelzceļa līniju, vai pārvietojoties kājām.

Sedas purva nozīmīgākie tūrisma resursi:

- purva ainava (izstrādē esošā purva daļa; teritorijas kurās izstrāde beigusies, un purva daļas, kuras cilvēka darbībai bijušas pakļautas minimāli);
- ūdenstilpnes (galvenokārt dīķi, kas radušies applūstot izstrādātajām purva teritorijām);
- apkārtnes mežu teritorijas;
- fauna (galvenokārt putni).

Kā mazāk nozīmīgas teritorijas tūrismam vērtējamas paliņu pļavas, Sedas upe un lieguma flora.

Dabas aizsardzības plānā minēti potenciālie tūrisma veidi:

- dabas tūrisms;
- kultūras tūrisms;
- aktīvais tūrisms;
- piedzīvojumu tūrisms;
- makšķerēšanas un medību tūrisms;
- ekotūrisms.

Kā perspektīvākais vērtējams dabas tūrisms, īpaši putnu vērošana. Patreiz tā nerada lielu slodzi un ietekmi uz vidi, bet nākotnē ietekme var palielināties. Vērojama pakāpeniska izstrādātās purva daļas applūšana, kas piesaista ūdensputnus gan ligzdošanas, gan ceļošanas laikā. Ar ūdeni klātās teritorijas aizņem ap 25%. Teritorijā sastopamas vairāk kā 100 ligzdojošas un vēl vairāk caurceļojošas putnu sugas. Aptuveni 20 sugām liegums ir nozīmīga atpūtas un barošanās vieta migrāciju laikā.

Ar kūdras izstrādi saistītās tradīcijas un objekti uzskatāmi par interesantiem un tūristiem eksponējamiem industriālā mantojuma objektiem. Kā industriālie tūrisma objekti vērtējams AS „Seda” šaursliežu dzelzceļa sliežu tīkls, vagonu parks, palīgēkas, saimniecības ēkas. Dzelzceļa periments purvā 25 km, ar atzariem ap 30 km. Ceļi gar dzelzceļu uzbērumiem un citās vietās piemēroti aktīvajam tūrismam gan īsākiem, gan garākiem pārgājieniem, kuros iespējams vērot purva ainavas, kūdras ieguves tehnoloģisko procesu. Kā viena no problēmām vērtējami salīdzinoši lieli attālumi, kurus var veikt tikai ar kājām vai riteni.

Nozīmīgs kultūras tūrisma resurss ir Sedas pilsēta (atrodas ārpus lieguma teritorijas), kas no loģistikas viedokļa vērtējama kā labs pieejas punkts dabas liegumam. Tā būvēta kūdras fabrikas strādniekiem, saglabājusies kā sava veida „padomju arhitektūras mantojums” – Staļina laika klasicisma piemērs.

Otrs ērts pieejas punkts dabas liegumam ir no Jērcēnu muižas puses (arī atrodas ārpus lieguma teritorijas). Muižas komplekss un blakus esošais aizsargājamais Kaņepēnu dižozols (sena kulta vieta) vērtējami kā loģiski Sedas dabas lieguma apmeklētāju maršruta elementi.

Infrastrukturā mērķis - mazināt ietekmi uz vidi un vadīt tūristu plūsmu vietās, kurās ietekme uz aizsargājamām sugām un biotopiem ir mazāka, reizē radot iespēju novērot ūdensputnus un iepazīt procesus purva ekosistēmās.

Plānā bija paredzēts:

- uzbūvēt 4 putnu vērošanas torņus;
- izveidot 1 labiekārtotu atpūtas vietu;
- izvietot 5 informatīvos standus (1 Sedas pilsētā ārpus lieguma teritorijas, 1 liegumā pie Sedas palienes pļavām, 2 pie putnu vērošanas torņiem, 1 netālu no Sedas pilsētas lieguma teritorijā);
- izveidot taku, plānā nenosakot precīzu maršrutu;
- izvietot 12 informatīvās zīmes uz dabas lieguma robežām pie iebraukšanas ceļiem.

3. Veikto ainavisko un vides novērtējumu apkopojums teritorijā un tūristu koncentrēšanās vietās, nepieciešamie grozījumi plānā.

Līdzēnais reljefs un nelielais apaugums nosaka, ka lielā teritorijā vērojamas ainavas ar plašām skatu perspektīvām. Ainavas ir salīdzinoši vienveidīgas, putnu vērošanai piemērotākās vietas ir pie uzpludinājumiem un dīķiem.

Ziemeļrietumu dīķi plāna izstrādes laikā tika uzskatīti par putniem visbagātākajiem. Šo vietu atpūtai un barības rezervju atjaunošanai izmanto daudzi tūkstoši zosu, pīļu un gulbju. Lieguma dienvidrietumu daļā uzpludinājumi vairāk aizauguši ar niedrēm, mazāk piemēroti putniem, līdzīga situācija arī lieguma ziemeļaustrumu daļā.

3.1. Skatu tornis Nr.1

Pirms vairākiem gadiem pie ziemeļrietumu dīķiem ir uzbūvēts putnu vērošanas tornis (kartē Nr.1). Šajā vietā dabas aizsardzības plānā paredzēta atpūtas vietas ierīkošana. Tornis tiek izmantots putnu un apkārtnes vērošanai, īpaši putnu migrācijas laikā, to apmeklē gan organizētas grupas, gan atsevišķi entuziasti un makšķernieki. Patreiz tornis ir nolietojies, kāpšanā tajā var apdraudēt dzīvību. Uz torņa balsta ir izvietots brīdinājums (1.attēls).

Nepieciešamie precizējumi plānā – paredzēt plānā skatu torņa būvi šajā vietā, optimālais torņa augstums vismaz 10 m. Nepieciešams izvietot informācijas stendu (kartē Nr.17).

Nepieciešamie pasākumi – nojaukt esošo torni, uzbūvēt jaunu.

1.attēls. Skatu tornis Nr.1.

3.2. Atpūtas vieta pie skatu torņa

Pirms torņa Nr.1 pie dīķiem ir spontāni paplašināts ceļš (uzbērums purvā) auto novietošanai, tiek ielabots ar dažādiem materiāliem (apmeklēšanas laikā redzamas asfalta gabalu kaudzes, kuras tiek izmantotas brauktuves ielabošanai). Ceļa malās pie dīķiem tiek izvietotas makšķernieku laivas. Kā atkritumu urna tiek izmantota muca. No ceļa ved pārmitra taka uz skatu torni (2.attēls). Automašīnu novietošanai nepieciešams izveidot stāvvietu attālāk no dīķiem (kartē Nr.15), jo šī vieta ir applūstoša. Ņemot vērā pietiekoši lielo apmeklētāju plūsmu, nepieciešams uzbūvēt tualeti (kartē Nr.16).

Iespējamās problēmas – neskatoties uz automašīnu stāvvietas izveidošanu nākotnē, paredzams, ka daļa apmeklētāju (makšķernieki, kuri izmantot teritorijas apsaimniekotāja piedāvātos makšķerēšanas pakalpojumus un laivu nomu) turpinās braukt ar automašīnām līdz tornim,

nelabiekārtotā ceļa izmantošana turpināsies, tāpēc aktuāls ir jautājums par brauktuves uzturēšanu. Tā uzlabošana plānā nav paredzēta, darbu plānošanu un tehnisko izpildi apgrūtina teritorijas hidroloģiskie un augsnes apstākļi (brauktuve regulāri pārplūst, uzbērtais materiāls iegrimst vai aizskalojas). Iebraukšanas aizlieguma zīmi nepieciešams izvietot tūlīt aiz stāvvietas, nevis meža malā ārpus lieguma teritorijas, kā tas ir patreiz, lai potenciālajiem teritorijas apmeklētājiem-tūristiem būtu iespēja apmeklēt skatu torni un taku. patreizējā aizlieguma zīme to liedz, iebraukšanai jau no meža malas tiek prasīts saskaņojumu ar pašvaldību. Meža malā ieteicams izvietot zīmi, kurā norādīts, pēc cik metriem tālāk braukt būs aizliegts un ka būs autostāvvietā.

2.attēls. Brauktuve (plānotā atpūtas vieta) un taka uz torni.

Nepieciešamie precizējumi plānā – paredzēt atpūtas vietu, autostāvvietu, tualeti.

Nepieciešamie pasākumi – izveidot plānotos objektus. Uzturēt ceļu. Vēlams labiekārtot taku uz torni, pārmitrajās vietās izvietojot koka dēlišu laipas. Atpūtas vietu apmēram 70-100 m pirms torņa (kartē Nr.14) vēlams veidot kompleksu, ar vairākiem soliņiem un galdiem, izveidot nojumi, nepieciešama atkritumu tvertne ar vāku. Soli, galdi un laipas pavasara sezonā var applūst, tāpēc ieteicams tos rudenī novākt.

3.3. Citi plānotie skatu torņi.

3.3.1. Skatu tornis takas maršrutā.

Liegumā ir bijusi uzsākta otra skatu torņa (kartē Nr.2) būvniecība, bet tas nav pabeigts un nav izmantojams (3.attēls). Objekts ietverts izziņas takas maršrutā.

3.attēls. Izziņas taka un nepabeigtais tornis.

Nepieciešamie precizējumi plānā – nav

Nepieciešamie pasākumi - nojaukt esošo torni, uzbūvēt jaunu (kartē Nr.10). Ņemot vērā apaugumu uz grāvjiem, torņa augstums ieteicams vismaz 18 m.

3.3.2. Skatu tornis pie kūdras laukiem.

Ziemeļrietumos plānotā torņa vieta grūti pieejama, šeit bija plānots izvietot arī informācijas stendu. Vieta ļoti grūti pieejama, nav iespējams piebraukt ar transportu vai izveidot aplveida taku, nepieciešami lieli ieguldījumi. Ierosinājums plānā mainīt torņa novietojumu, paredzot to izvietot takas maršrutā pie kūdras ieguves laukiem.

Nepieciešamie precizējumi plānā – skatu torņa un informācijas stenda novietojumu mainīt uz ceļu/stigu krustojumu pie kūdras izstrādes laukiem takas maršrutā (kartē Nr.11 un 18.).

Nepieciešamie pasākumi – uzbūvēt skatu torni un izvietot informācijas stendu.

3.3.3. Skatu tornis lieguma dienvidu daļā.

Dienvidaustrumos plānotā torņa vieta atrodas netālu no Sedas pilsētas (kartē Nr.13), labi piekļūstama (4.attēls). Torņa izbūve ir iespējama, dīķi daļēji aizauguši ar niedrēm, nav tik bagāti ar putniem kā ziemeļaustrumos. Perspektīvā objektu var izmantot Sedas pilsētas tūrismā piedāvājumā.

4.attēls. Skatu torņa vieta un skats uz applūdušajiem kūdras laukiem.

Nepieciešamie precizējumi plānā – nav.

Nepieciešamie pasākumi – uzbūvēt skatu torni; ņemot vērā apaugumu uz grāvjiem, torņa augstums ieteicams vismaz 18 m.

3.4. Izziņas taka.

Liegumā ir izveidota izziņas taka 12 km garumā, 2 aplveida maršruti, tie ir dažāda garuma, maršruti savstarpēji kombinējami (kartē Nr.7). Takas tiek uzturētas (pļaujot, izcērtot krūmus), izveidoti tiltiņi un laipas (5.attēls), daļēji tiek izmantoti esošie ceļi. Takā izvietotas attālumu norādnes un 11 katedras tipa stendi ar informāciju (kartē Nr.8).

5.attēls. Izziņas taka (attāluma norādne, tilts pāri grāvim, katedras tipa stends).

Nepieciešamie precizējumi plānā – iezīmēt taku.

Nepieciešamie pasākumi – jāplāno resursi takas uzturēšanai. Nepieciešams atjaunot katedras stendu informāciju (izmantotais materiāls nolietojies nelabvēlīgu laika apstākļu ietekmē). Takā vēlams izvietot papildus vēl 2-3 katedras tipa stendus ar vietai piemērotu informāciju.

3.5. Atpūtas vieta izziņas takā.

Izziņas takas atzarā nepieciešams paredzēt iespēju izveidot nelielu atpūtas vietu (kartē Nr.20) ar galdu un 2 soliēm (atpūtas vietas infrastruktūras vienību skaitu un apjomu pieļaujams mainīt). Šajā vietā atrodas arī katedras tipa stends ar informāciju. Ejot takas apļveida maršrutu, apmeklētājiem nepieciešams kaut kur atpūsties, šī vieta ir tam piemērota.

Nepieciešamie precizējumi plānā – iezīmēt atpūtas vietu.

Nepieciešamie pasākumi – ierīkot atpūtas vietu ar ne vairāk kā vienu galdu un diviem soliēm, uzturēt.

3.6. Skatu platforma.

Skatu platforma atrodas lieguma dienvidos, ceļa malā netālu no Sedas pilsētas – šajā vietā plānā bija paredzēts skatu tornis (kartē Nr.4). Garām platformai ved plats iebraukts ceļš, kas tiek intensīvi izmantots kūdras ieguves darbos, piemērotos apstākļos (ilgstošs sausums) līdz platformai var nokļūt ar automašīnu, tuvumā šaursliežu dzelzceļš.

Patreiz pie dīķa izbūvēta platforma (6.attēls), uz kuru no ceļa ved koka laipa, blakus ir informācijas stends un mazais katedras tipa informatīvais stends. Skatu torņa būvniecība šajā vietā nav lietderīga. Ņemot vērā Sedas pilsētas tuvumu un tās iedzīvotāju struktūru, vietu nepieciešams regulāri uzraudzīt, vajadzības gadījumos veicot atjaunošanas un labošanas darbus.

6.attēls. Skatu platforma un informatīvie stendi pie tās.

Nepieciešamie precizējumi plānā – skatu torni aizstāt ar skatu platformu.
Nepieciešamie pasākumi – jāplāno resursi platformas un laipas uzturēšanai.

3.7. Informatīvie stendi.

Teritorijā ir izvietoti 2 no plānotajiem stendiem (kartē Nr.4 un 5.) (7.attēls). Divi stendi (Nr. 9. un 19.) jāuzstāda. Stends Nr.9 paredzēts pie skatu torņa. Otra stenda Nr.19 izvietošana nav aktuāla, jo šajā lieguma daļā ir ļoti maza apmeklētāju plūsma, teritorija šajā vietā praktiski netiek apmeklēta. Nākotnē, veidojoties tūrisma plūsmai vai pieaugot apmeklētāju skaitam šajā lieguma daļā, stendu var uzstādīt.

7.attēls. Informatīvie stendi Sedā un pie skatu platformas.

Nepieciešamie precizējumi plānā – nav.
Nepieciešamie pasākumi – izvietot stendus.

3.8. Robežzīmes.

No plānā paredzētajām 12 robežzīmēm ir izvietota viena – iebraucot liegumā no Jērcēnu puses uz esošo skatu torni, uz lieguma robežas. Pārējās zīmes jāizvieto.

Nepieciešamie precizējumi plānā – nav.
Nepieciešamie pasākumi – izvietot zīmes.

4. Plānotās tūrisma infrastruktūras ietekme uz bioloģisko daudzveidību un dabas vērtībām.

Plānotās tūrisma infrastruktūras izveidošana neapdraud aizsargājamos biotopus vai sugas. Objektu precizēšanas laikā to izveidošanas vietās nav konstatētas aizsargājamas sugas vai biotopi, kurus objekti varētu būtiski ietekmēt.

Ekspertu komisijas lēmums.

Dabas takai tiek izmantota jau esoša infrastruktūra un dabiskas biotopu robežas (ceļu vietas, grāvju malas, kūdras lauku malas, kvartālstigas). Takas uzturēšanai nepieciešamo darbu veikšana (pļaušana, ciršana) nerada negatīvu ietekmi. Apmeklētāju plūsmas virzīšana pa konkrētu maršrutu novērš iespēju nekontrolēti apmeklēt teritoriju. Līdzīga nozīme ir skatu torņu uzbūvēšanai, kas ļaus apmeklētājiem no attāluma novērot lieguma dabas vērtības (putnus) un industriālos objektus.

Automašīnu stāvvietas izveidošana novērsīs apmeklētāju autotransporta pārvietošanos pa nepiemērotu brauktuvi, pasliktinot tās stāvokli un radot traucējumu putniem. Nepieciešams atrisināt jautājumu par iebraukšanas aizlieguma zīmēm (skat. pie infrastruktūras analīzes 2) punkta).

Sanitārās celtnes (tualetes) izveidošana ir nepieciešama, ņemot vērā pieaugošo apmeklētāju interesi par putnu vērošanu Sedas dīķos un paredzamo cilvēku plūsmas palielināšanos pēc skatu torņu uzbūvēšanas. Tehniskais risinājums jāveido ekoloģiski piemērots, ņemot vērā teritorijas īpatnējos hidroloģiskos un grunts apstākļus.

Izmantotā informācija:

1. Dabas lieguma "Sedas purvs" dabas aizsardzības plāns. Rīga, 2006.
2. Ministru Kabineta 15.06.1999. noteikumi Nr.212 „Par dabas liegumiem”.
3. Ministru Kabineta 26.09.2009. noteikumi Nr.478 „Dabas lieguma "Sedas purvs" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.
4. Ikaunieca S. (red.) 2011. Ziemeļvidzemes ainavas noklusēties stāsti. Valsts meža dienests, Rīga, 159 lp.
5. Valsts meža dienesta datu bāze „Neapzinātais kultūras mantojums” <http://mkt.vmd.gov.lv/cultural/> .
6. Rūta Zepa, Iveta Ence – personīgi komentāri.